

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5209/2566

นางสาว ภ. โจทก์ นางสาว ธ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้แก่โจทก์ แต่ก่อนถึงกำหนดวันที่ลงในเช็ค จำเลยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด จำเลยย่อมไม่มีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของตนเองนับแต่วันดังกล่าว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 เมื่อโจทก์นำเช็คไปเรียกเก็บเงิน ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินโดยให้เหตุผลว่า "มีคำสั่งให้ระงับการจ่ายโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมาย" แสดงว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ดำเนินการตามอำนาจในการจัดการและเก็บรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยเพื่อเข้ากองทรัพย์สินและนำมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ด้วยการมีคำสั่งให้ธนาคารระงับการจ่ายเงินตามเช็คพิพาท การที่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินมิใช่เกิดจากการกระทำของจำเลยจำเลยไม่มีความผิดตามฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 นับโทษต่อจากคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ 5472/2558 ของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ประทับฟ้องจำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน 2559 จำเลยออกเช็ค ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงิน 3,000,000 บาท เมื่อเช็คถึงกำหนด โจทก์นำไปเรียกเก็บเงินแต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2563 โดยให้เหตุผลว่า "มีคำสั่งให้ระงับการจ่ายโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมาย" ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2562 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2563 ไม่มีเงินในบัญชีธนาคารของจำเลย ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2561 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2562 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยออกเช็คล่วงหน้านับแต่วันที่ออกเช็คถึงวันที่ลงในเช็คเป็นระยะเวลาห่างกันถึงสามปีเศษเพื่อชำระหนี้ แต่เมื่อก่อนถึงกำหนดวันที่ลงในเช็ค จำเลยถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด จำเลยย่อมไม่มีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของตนเองนับแต่วันดังกล่าว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 ทั้งตามใบแจ้งรายการบัญชีเงินฝากกระแสรายวันระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2562 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2563 จำเลยไม่มีเงินคงเหลือในบัญชี เมื่อโจทก์นำเช็คไป

เรียกเก็บเงินและธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินโดยให้เหตุผลว่า "มีคำสั่งให้ระงับการจ่ายโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมาย" แสดงว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ดำเนินการตามอำนาจในการจัดการและเก็บรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลายเพื่อเข้ากองทรัพย์สินและนำมาชำระหนี้ให้แก่บรรดาเจ้าหนี้ รวมทั้งมีคำสั่งให้ธนาคารระงับการจ่ายเงินตามเช็คพิพาท ดังนั้น การที่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน จึงมิใช่เกิดจากการกระทำของจำเลยแต่อย่างใด จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

ปิยนุช มนุรังสรรค์ · ชนาภานต์ อีระเวชพลกุล · วินิตย์ ศรีภิญโญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5209/2566>